

1. Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. "İlk tarih yazıcılığında dasitani -tip motiflerinin göz önünde tutularak bu eserlerin konusunun hükümdarın, önderin olağanüstü hayatı, üstün şahsiyetinin ihtişamı ve ulviliği, o yüzyılların (kuruluş, beylik dönemi) tarih yazıcılığının asıl çekirdeğini teşkil eder"

Babinger'in yukarıdaki ifadelerinden anlaşılacağı gibi Osmanlı tarih yazıcılığının ilk yıllarındaki tarih eserleri, efsane özelliği göstermektedir. Babinger'e göre Tanzimat öncesi özellikle erken dönem tarihçileri, padişahın ihtişamlı hayatını ve üstün meziyetlerini eserlerinde ön plana çıkaran ve neden-nasıl ilişkisine vurgu yapmayan eserler ortaya koymuşlardır. Bu dönem tarihçileri Osmanlı tarihi dışındaki olaylarla pek ilgilenmemiş olup, daha ziyade Osmanlı ve İslam tarihi yazmışlardır

CEVAP A

2. Bir esere, o eserin yazarı ya da başka bir yazar tarafından sonradan bilgi eklemek için yapılan işleme zeyl denir. Bu işlem iki şekilde olabilir. Hazırlanan eserin sonuna küçük bir bölüm şeklinde ya da bu eserin adıyla ek olarak yazılan yeni bir eser aracılığıyla olabilir.

CEVAP B

3. Tevarih-i Ali Osman adlı eserlerde padişahın siyasi, askeri faaliyetleri anlatılmış olup bu eserlerde hikâyeci anlatım ön plandadır. Önemli bazı Tevarih-i Ali Osman yazarları şunlardır;

Aşık Paşazade, Behiştî, Oruç b. Adil, Mevlana Mehmet Meşri, Kivami, Kemalpaşazade, Mehmed b. Hacı el-Konevi

CEVAP E

4. Tarih biliminin yöntemlerinden tenkit aşamasında elde edilen bilgilerin işe yarayıp yaramadığı hangi belgelerin kullanılacağı belirlenir. Kullanılacak olan kaynakların doğruluk derecesi, güvenilirliği, yazıldığı tarih, yazarı, aynı olaydan söz eden farklı kaynaklar arasında uyum ve uyumsuzluk tenkit aşamasında araştırılır.

Kaynakların tenkidi iç tenkit ve dış tenkit olmak üzere iki şekilde yapılır.

İç tenkit; Yazar görüşlerinin eser üzerindeki etkileri araştırılır. Verilen bilgilerin farklı kaynaklarda ne şekilde yer aldığına bakılır.

Dış tenkit; Eserin adı, yazarı, basıldığı yer ve basım tarihi tespit edilir. Belgelerin orijinalliği, tarihi vb. yönleri araştırılır.

CEVAP D

5. Toponimi ve toponomastik, yer adları bilimi demektir. Yer isimlerinin (toponimlerin), onların orijinlerinin, anlamlarının, kullanımlarının ve tiplendirmesinin bilimsel araştırmasıdır.

Arkeoloji: Kazı bilimi, Diplomatika: Siyasi belge bilimi, Antroponomi: İnsan isimlerini inceleyen bilim dalı, Teoloji ise ilahiyat ya da tanrı bilimi demektir.

CEVAP C

6. Kemal kelimesi Osmanlı harfleriyle **كامل** şeklinde yazılır.

CEVAP A

7. Soruda verilen cümlelerin okunuşu şöyledir:

Şahkulu isyanı: Safevi lideri Şah İsmailin Doğu Anadolu'dan toprak ele geçirmek amacıyla çıkarttığı isyandır.

CEVAP E

8. Soruda verilen rakamların karşılıkları şunlardır:

- A) ۱۳۳۷-۱۴۵۳: 1337-1453
- B) ۱۴۵۳-۱۵۷۹: 1453-1579
- C) ۱۲۳۴-۱۳۳۷: 1234-1337
- D) ۱۸۸۱-۱۹۳۸: 1881-1938
- E) ۱۳۷۵-۱۵۲۰: 1375-1520

CEVAP A

9. **Halys (Kızılırmak) Savaşı:** Lidyalılar ile Medler arasında milattan önce 585 yılının mayıs ayında Kızılırmak yakınlarında yapılan savaştır. Anadolu üzerindeki hakimiyet için yapılan bu savaş tarih'e güneş tutulması sonucu biten savaş diye geçmiştir. Savaşın her iki tarafı da güneş tutulmasını savaşın bitmesine yordduğundan dolayı savaş sonlandırılarak Barış Antlaşması imzalanmıştır.

CEVAP B

- 10. - Frigyalılar "Megaron" adıyla evlen yapmışlardır.
- Hititler tanrıları adına yazdıkları anıtlar aracılığıyla objektif (tarafsız) tarih yazıcılığını başlatmışlardır.
- Roma uygarlığında halk Patriciler, plebler ve köleler olarak sınıflara ayrılmıştır.
- Hint uygarlığıyla ilgili ilk bilgiler "Veda" adı verilen dinî içerikli metinlerde geçmiştir.

CEVAP C

11. Medler ve Persler İnan siyasi tarihinin iki önemli uyarıcısıdır. Ülke "Satraplık" adı verilen eyaletlere bölünmüştür. Satraplıklar, "satrap" adı verilen görevliler tarafından yönetilmiştir.

Persler, Zerdüş't dinini benimsemişlerdir. Bu dinde iyiliği "Ahuramazda", karanlık ve kötülüğü de "Ahriman" (Angramanyu) temsil etmiştir. Zerdüş'tlüğün özünü iyilikle kötülüğün mücadelesi oluşturmuştur. Çok tanrılı Zerdüş't dininin tapınaklarına "ateşgede" adı verilmiştir.

Persler dünyadaki ilk posta teşkilatı kurmuşlardır. Ayrıca Şahgözü, Şahkulağı gibi anılan istihbahrat teşkilatını kurmuşlardır.

Konsül adlı devlet memurları ise Roma medeniyetinde yönetimde etkili olmuşlardır.

CEVAP C

12. İslamiyet öncesinde yaşayan Türk devletlerinin çoğu Çin ile ticaret ya da akrabalık ilişkisi kurarak kültürel, dini yönden bu devletten etkilenmişlerdir. II. Göktürklerle en parlak dönemini yaşatan Bilge Kağan da Çin ile yaptığı ticaret sonucu öğrendiği Budizm'in kabul edilmesini istemiş ancak kurultay'da bu dinin Türk yaşan biçimine uymayacağı sebebiyle bu istek kabul edilmemiştir. Bu bilgi yeni meb kitabında da yer almaktadır.

CEVAP D

13. Orhun Kitabelerinin Yazarı Yollug Tigin olup 1889'da Rus tarihçi Yardintsev tarafından bulunmuştur. 1893'de Danimarkalı tarihçi W. Thomsen tarafından Rus Türkolog Vasili Radlof'un yardımıyla okunmuş olan bu kitabeler Tonyukuk (725), Kültigin (732), Bilge Kağan (735) adına dikilmiştir. Danimarkalı Messerschmidt'in (Mesirşmit) tarafından bilim dünyasına tanıtılmıştır.

CEVAP A

14. Kuzey Hunlarının Balamir önderliğinde Karadeniz bölgesine gelmesiyle burada bulunan Avrupalıların barbar adını verdikleri Cermen kavimleri Avrupa'ya göç ederek kavimler göçünü başlattılar. Bu göç sırasında Avrupa'ya göç eden ilk kavim Alan'lar olmuştur. Diğer kavimler de günümüz Avrupa devletlerinin kurulmasında etkili olmuşlardır.

Kurulmasında etkili olan kavim ve devlet eşleştirmesi:

*Anglo Saksonlar: İngiltere	*Vizigotlar: İspanya
*Franklar: Fransa	*Germenler: Almanya
*Ostrogotlar: İtalya	

CEVAP A

15. 451 yılındaki ilk Galya seferinden istediğini alamayan Attila bir yıl sonra (452) tekrar İtalya üzerine sefere çıkmıştır. Bu sefer sırasında Hun ordusunun karşısına güç çıkaramayan Batı Roma, Papa I. Leon başkanlığında bir heyeti Attila'ya göndererek tüm Hristiyan dünyası adına Roma'yı bağışlamasını istedi. Eski Bir uygarlık merkezi olan Roma'ya zarar vermek istemeyen Attila yapılan görüşme sonrasında geri döndü. İtalya seferinden geri dönmemesinin diğer bir sebebi ise Doğuda tehlike olarak gördüğü Sasani devleti üzerine sefere çıkmak istemesidir. Bu bilgiler yeni meb kitabında da yer almaktadır.

CEVAP C

16. Soruda özellikleri verilen Türk topluluğu karluklardır. Göktürklerin himayesine girdikleri gibi Uygur Basmil boylarıyla beraber Kutluk devletinin yıkılmasında etkili olmuşlardır. Uygurların yıkılmasından sonra ise kendilerini Göktürklerin halefi olarak ilan etmişlerdir. Karahanlıların da kurulmasını sağlayan dört boydan biri olan Karluklar, Karahanlıların İslamiyet'i kabul etmesini de sağlamışlardır.

CEVAP A

17. **Utus Savaşı:** Bizans ile Avrupa Hunları arasında 447 yılında meydana gelen ancak sonucu net olarak bilinmeyen savaştır.

Nedao Muharebesi: Attila'nın ölümünden sonra, Gepidlerin Kralı Ardaric'in liderliğinde birleşen müttefik güçler ile Attila'nın oğlu ve üvey kardeşleri Dengizek ve İrnek arasındaki 454 tarihli savaştır.

CEVAP E

18. Türklerle Müslümanlar arasındaki ilk ilişkiler Hz. Ömer döneminde başlamıştır. Hz. Ömer döneminde İslam ordularının Kadisiye (636) ve Nihavent (642) savaşlarını kazanıp Sasani'ye son verince Müslüman Araplarla I. Göktürkler Maveraünnehir, Kafkasya, Horasan bölgesinde sınır komşusu oldular.

CEVAP E

19. Soruda verilen öncüllerden Tötö kanalı İskitlere ait değildir. Tötö Kanalı Orta Asya'da, Fergana Vadisi'nde Hunlar tarafından yapıldığı ve Göktürkler tarafından da kullanılan sulama kanalıdır. Diğer bilgiler İskitlere aittir.

İskitler: Tarihte bilinen ilk Türk topluluğudur. Alp Er Tunga tarafından kurulmuş olup Karadeniz-Hazar Denizi bölgesinde yaşamışlardır. Atı evcilleştiren ilk topluluktur. Madeni işlemişlerdir (Demir-Altın) Altını işledikleri için Bozkırın Kuyumcuları olarak adlandırılırlar. Süs eşyalarında hayvan üslubunu kullanmışlardır. İlk balbal örnekleri görülmektedir. Tıp alanında çalışmaları yapmışlardır. Çok tanrılı inanca sahiptirler. Ahiret inancı bulunur. Üzeniyi bulmuşlardır.

CEVAP D

20. Hunlar, Oğuzlar, Kıpçaklar, Peçenekler ve Avarlar hem Orta Asya hem de Avrupa'da yaşayan Türk topluluklarıdır. Hunlar Avrupa'da devlet kuran ilk millet olup Kıpçaklar ise Avrupa'da yaşayan son Türk devletidir.

CEVAP D

21. **İslam Rönesansı**: İslam'ın Altın Çağı ya da İslam Rönesansı olarak adlandırılan VIII. yüzyıl'dan XIII. yüzyıl'a kadar İslam dünyasının yükselişini ifade eden dönemdir. Abbasiler devrinde Bağdat'ta Beyt'ül Hikmet adlı bilim merkezinin kurulması ile başladığı, Bağdat Kuşatması (1258) ve Abbasi Halifeliğinin yıkılması ile İslam'ın Altın Çağı'nın son bulduğu şekilde genel bir kabul vardır. Ancak bazı kaynaklarda bu dönemin 14. yüzyıla kadar, bazı kaynaklarda ise 15. yüzyıla kadar sürdüğü ifade edilir. Kindî, Farabi, İbn-i Sina ve İbn-i Rüşd bu çağ ile özdeşleşmiş filozoflardır. Bu dönemde Doğu medeniyeti, Batı'ya karşı oldukça büyük bir üstünlük kurmuş, özellikle bilimsel ve teknolojik anlamda birçok gelişme göstermiştir.

CEVAP A

22. Endülüs döneminde İber Yarımadasındaki Hristiyanların, Müslümanların yarımadaadaki varlıklarını ortadan kaldırma amaç ve çabalarına Reconquista denir. 1492 yılında son Endülüs devletinin yıkılmasıyla başarıya ulaşan Reconquista İspanyolca "Yeniden Feth" anlamına gelir.

Muvelledun: İspanyol asıllı Müslümanlara verilen isimdir.

Morisko: Enginizasyon mahkemelerinde ağır cezalara çarptırılarak zorla Hristiyanlaştırılmaya çalışılan Müslümanlara verilen isimdir.

Bermekiler: Abbasiler zamanında devletin genişlemesine katkıda bulunan ailedir.

Mukanna: Abbasilerde Mutasım zamanında çıkan iç isyanlardan biridir.

CEVAP A

23. Hudeybiye barışı öncesi müşriklerle görüşmek üzere gönderilen Hz. Osman'ın, müşrikler tarafından hapsedilmesi ve öldürüldüğü söylentisinin çıkması üzerine Müslümanların ölünceye kadar savaşmak üzere peygambere ettiler. Buna Rıdvan Biatı denir.

Raci Olayı: Müşriklerin İslamı öğrenme bahanesiyle Hz. Muhammed'den öğretmen istemeleri ve bu öğretmenleri tuzağa düşürerek öldürülmesi olayıdır.

Harre Olayı: I. Yezid'in Medine'yi kuşatma olayına denir.

İsra Olayı: Hz. Muhammed'in Mescid-i Haram'dan Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya normal bir insanın yapamayacağı kadar hızlı bir şekilde götürülmesi hadisesine İsra denir.

CEVAP B

24. Tuğrul Bey Büyük Selçuklu Sultanı olduktan sonra gerek hanedana mensup şehzadeleri gerekse komutanları Anadolu'nun fethi için görevlendirmiştir. Görevlendirilen şehzadeler arasında, Musa Yabgu'nun oğlu Şehzade Hasan, Çağrı Bey'in oğlu Yakuti de bulunmaktadır. Bu seferler sırasında Bizans ile ilk karşılaşma Büyük Zap Suyu civarında olmuştur. Bu savaşta pusuya düşürülen Selçuklu kuvvetleri büyük bir yenilgiye uğramıştır. Başta Şehzade Hasan olmak üzere birçok asker şehit olmuştur. Mağlubiyetin ve Şehzade Hasan'ın şehadet haberini alan Tuğrul Bey çok üzülmüş, İbrahim Yinal ile Arslan Bey'in oğlu Kutalmış'ı Anadolu'nun fethi için görevlendirmiştir. Selçuklular, Gürcü Liparit komutasında birleşen Gürcü-Bizans kuvvetlerini 18 Eylül 1048'de Pasinler Ovası'nda kesin bir bozguna uğratmıştır. Bu mağlubiyet üzerine Bizans barış istemiştir.

CEVAP A

25. Soruda verilen görevlilerden taşrada görev almayan Tayangu'dur. Tayangu, Karahanlılarda haciplerin başında bulunan kişiye denir ve sarayda görev yapar.

Amil: Eyaletlerin mali işlerinden sorumlu olup vergisini toplayan kişiye ise denir.

Şurta: Selçuklularda eyaletlerde askerlik ve güvenlik işleriyle ilgilenen görevliye denir.

Asesbaşı: Geceleri eyaletlerde güvenlikten sorumlu olan bekçiye denir.

Türk-İslam devletlerinde eyaletlerin başında bulunan hükümdar soyundan gelen yöneticiye Melik denirken eyaletlerin başındaki askeri yöneticiye Şihne denir.

CEVAP B

26. Özellikleri verilen Anadolu beyliği Taceddinoğullarıdır. Günümüz Samsun ve Ordu yörelerinde hüküm sürmüşlerdir. Eretna Devletinin tahtına oturmuş olan Kadı Burhaneddin ile de sık sık karşı karşıya gelerek savaşmışlardır. Beyliğin kurucusu Taceddin Bey, 1381'de İmparator Aleksios'un kızı Eudokia ile evlenmiştir.

CEVAP C

27. II. Gıyasettin Keyhüsrev'in ölümünden sonra II. İzzettin Keykavus, II. Alaaddin Keykubat ve IV. Rükneddin Kılıçarslan'ın oluşturduğu üçlü saltanat ile devlet yönetilmiştir. Devleti bu üç kişinin ortak yönetmesini Celalettin Karatay teklif etmiştir.

CEVAP B

28. Fransa'da, Fransız Devrimi'nin ardından on ay süreyle iktidarı ele geçiren Jakobenlerin yürüttüğü kanlı döneme Terör Dönemi denir. Bu dönemde devlet terörü bir politika olarak görerek yasallaştırmaya çalışmıştır. Her şey tahtı ele geçirmek isteyen soyluların Kilise'nin de yardımıyla harekete geçmesi ve İngiltere gibi yabancı ülkelerden yardım istemesiyle başlamıştır. Bundan sonra devrimin karşılaştığı tehlike üzerine, Jakobenler aşırı sert politikalarını yürürlüğe koyar ve kendi içlerinden dahi itiraz edenleri ortadan kaldırır. En sonunda, yaşanan terörden bıkan ülke, Beyaz Terör'ü devreye sokarak önemli tüm Jakobenleri ortadan kaldırır, ancak Fransa'nın bu kanlı dönemi atlması ülkeye çok uzun zamana mal olmuştur.

CEVAP E

29. Timur ile Yıldırım Bayezid arasında meydana gelen 1402 Ankara Savaşından sonra başlayan fetret devrinde, 1413'e kadar Mehmet Çelebi, Musa Çelebi, İsa Çelebi, Süleyman Çelebi arasında taht kavgaları görülmüştür. 5 Temmuz 1413 tarihinde Osmanlı tahtı için mücadele eden Musa Çelebi ile Mehmet Çelebi arasında Çamurlu'da bugünkü Bulgaristan'ın başkenti Sofya yakınlarında meydana gelen Derbend savaşında galip gelen Mehmet Çelebi tahtı ele geçirerek fetret devrine son vermiştir.

CEVAP A

30. Özellikleri verilen Osmanlı padişahı II. Selimdir.

Selim ve Selimi mahlasıyla şiirler yazmıştır.

Edirne Selimiye Camii bu dönemde yapılmıştır.

Ordunun başında sefere çıkmayan ilk Osmanlı padişahıdır.

Cülus bahşişinin ilmiye sınıfına da verilmesi âdetini ilk defa İkinci Selim Han çıkarmıştır.

Yahudi Yasef Nassi tarafından Mendes Müessesesi adıyla ilk kredi müessesesi kurulmuştur.

Yahya Kemal Beyatlı'nın "Bir beyti bir de cami-i marmuru var" diye övdüğü kişi II. Selim olmuştur.

Nakkaş Nigari tarafından Ok Atan Selim minyatürü yapılmıştır.

CEVAP B

31. Lehistan'ın Osmanlı'ya bağlı Ukrayna Kazaklara saldırması ve Kazakların yardım istemesi sonucu Köprülü Fazıl Ahmet Paşa komutasında 1672'de sefere çıkıldı. Ukrayna'ya giren Osmanlı askerleri Podolya'nın merkezi Kamaniçe'yi ele geçirerek Luiv kentini kuşatınca Lehistan barış istemiş iki devlet arasında 1672 Bucaş Antlaşması yapılmıştır. Bu antlaşma ile ödemesi gereken 200 bin duka altını ödemeyen Lehistan ile mücadeleler yeniden başlayarak 1676'ya kadar devam etmiştir. İmzalanan 1676 Zarowna (İzvança) Antlaşması ile galip gelen Osmanlı vergiden vazgeçmiş ve savaşlar kesin olarak sona ermiştir. Bu antlaşmaya göre Bucaş Antlaşması ile Osmanlı Devleti'ne terk edilen Podolya'nın Türk toprağı olduğu tesicillendi, yine Osmanlı İmparatorluğu'na bırakılan Kazaklar'ın hüküm sürdüğü Ukrayna topraklarının üçte biri Lehistan'a geri verilirken, üçte ikisi yine Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğine tevdi edilmiştir.

CEVAP A

32. Ruslar, Küçük Kaynarca Antlaşması'ndan sonra Kırım'ı ele geçirmek için propaganda başlattı. Kırım devlet adamları, Türk ve Rus yanlısı olarak ikiye ayrıldı.

1777'de Rus yanlısı Şahin Giray, Kırım'ı yönetmeye başladı. Şahin Giray'ın yönetimini kabul etmek istemeyen halk isyan ederek Selim Giray'ı destekledi. Şahin Giray'ın daveti üzerine Rus ordusu Kırım'a girdi. Osmanlı Devleti de bu durumu protesto etti. İki devletin arasında savaş çıkması Fransa'nın araya girmesiyle önlendi. Osmanlı ile Rusya arasında 1779'da Aynalıkavak Tenkihnamesi (sözleşme) imzalandı. Bu sözleşme ile;

Rusya, Kırım'daki kuvvetlerini geri çekti.

Osmanlı Devleti ise Şahin Giray'ın Kırım hanı olmasını onayladı.

CEVAP D

33. 1787'de Rusya'nın tekrar Kırım'ı sadırması sonucu Osmanlı devleti Rusya'ya savaş ilan etti. Avusturya ise Belgrad antlaşması ile kaybettiği yerleri geri almak istemesi sebebiyle Rusya ile ittifak yaptı. Buna karşılık olarak da Osmanlı Devleti ise Prusya ve İsveç ile ittifak antlaşması yaptı ancak bu ittifaklar sonuç vermedi. 1787'de Ruslar, Özi kalesini alarak buradaki Müslümanları katlettiler. Bu duruma çok üzülen I. Abdülhamit üzüntüden vefat etmiştir. 1789'da tahta çıkan III. Selim ise ıslahatlar yapması gerektiğine inandığı için barış istemek zorunda kalmıştır.

CEVAP C

34. Osmanlı - Fransız Savaşı Napolyon Bonapart komutasındaki Fransız donanmasının Mısır'a asker çıkararak Kahire'yi ele geçirmesiyle başladı. Bölgeyi tek başına savunacak gücü olmayan Osmanlı da İngiltere ve Rusya ile ittifak yaptı. Rus İmparatorluğu'ndan Amiral Fyodor Uşakov ve Osmanlı Devleti'nden Kadir Bey'in yönetimindeki müttefik donanma Adriyatik Denizi'ne ve kıyılarındaki kalelere sefer düzenledi. İyonya kıyıları ise Fransa'nın oluşturduğu Yunanistan bölümlerinin bir parçasıydı. 5 Mart 1799'da Fransızlar'ın sığındığı Korfu Kalesi ele geçirildi. 21 Mart 1800 tarihinde Rusya ve Osmanlı arasında on iki maddelik bir kuruluş sözleşmesi imzalandı ve iç işlerinde serbest, dış işlerinde Osmanlı Devleti'ne bağlı bir Yedi Ada Cumhuriyeti oluşturuldu. Yedi Ada Cumhuriyeti'ne adını veren İyonya Denizi'ndeki bu büyük adalar şunlardır: Korfu, Pakso, Ayamavra, Kefalonya, Zanta, İthaka, Çuha Bu oluşun yapı aynı zamanda Rusya'nın kefaleti altında bulunacaktır.

CEVAP E

35. Soruda verilen vergilerin açıklaması şöyledir;
Evsat: Orta gelirlilerden alınan cizyedir.
Amediye: İthalat vergisidir.
Cürüm: Tımar topraklarında suç işleyen kişilerden alınan vergidir.
Arusane: Evlenenlerden kız tarafının ödediği vergidir
Bive: Gayrimüslim dul kadınlardan alınan vergidir.

CEVAP C

36. Osmanlı Devleti'nde Kadıların Kassar dışında bir diğer yardımcısı veya mahkemelerde yargılamaya bir anlamda şahitlik yapan ve bilirkişi sıfatıyla katılan kişi şuhudü'l haldir.
Gebran: Osmanlıda Müslüman olmayanlara verilen isimdir.
Muhzir: Mahkemenin güvenliğini sağlayan ve davalı ile davacıyı mahkemeye getiren görevlidir.
Bezzaz: Kumaş işiyle uğraşan kişi.
Kehhal: Göz hekimi

CEVAP B

37. Tanzimat ve İslahat fermanları ile Hristiyanlara verilen haklar ve ayrıcalıklar Müslüman halk tarafından tepkiyle karşılanmıştı. Yaşanan ilk olay 15 Temmuz 1858'de Cidde'de bazı kışkırtıcıların hareketiyle büyük bir halk topluluğunun Hristiyanlar üzerine yürümesiyle başladı. Olaylar sırasında İngiliz ve Fransız konsolosları öldürüldü. Bu durum olaya iki devletin doğrudan müdahalesine sebep oldu. Cidde'ye gelen İngiliz ve Fransız filosu intikam amacıyla şehri bombaladı. Olayda elebaşı olarak gördükleri kişileri yakalayıp idam ettiler.

CEVAP A

38. XX. yüzyılın başlarında, Sırbistan dışında yaşayan Sırp Habsburg ve Osmanlı egemenliğinden kurtulmasını sağlamak amacıyla terörist yöntemler kullanarak mücadele eden gizli Sırp örgüt Kara El Terör Örgütüdür. Avusturya arşidükü Franz Ferdinand'ın ölümüyle sonuçlanan suikastı (1914) düzenleyerek I. Dünya Savaşı'nın patlak vermesinde etkili olmuştur. Haganah ve Irgun Filistin'e Yahudi göçünü sağlayan gizli örgüttür.

ETA: İspanyol terör örgütüdür.**Fossalto:** İtalya'da belediye adıdır.

CEVAP D

39. Mondros Mütarekesi sonrası Rumların İstanbul'da teşkilatlanıp "Megalo-İdea" uğrunda çalışmaları engel olmak için, göz hekimi Dr. Esat Paşa'nın çağrıları ile Türk Ocağı, Kızılay, Muallimler Cemiyeti, Baro ve her fakültenin mezunlar cemiyeti başta olmak üzere 70 kadar cemiyetten oluşan temsilcinin katılımı ile 29 Kasım 1918'de "Millî Kongre" adı ile partiler üstü bir teşkilât kuruldu. Tüzüğünde belirtilen amacı, dünyada Türkler üzerinde yapılan haksız ve yalan yayınlara ilmî yoldan ve belgeler vasıtasıyla cevap vermek idi. 1919 yılı içinde Millî Kongre, İngilizce ve Fransızca olarak "Dünya Kamuoyu Önünde Türkiye", "Ermenilerin Müslüman Ahaliye Yaptıkları Mezalim Hakkında Belgeler" ve "Avrupa'nın Ünlü Yazarlarına Göre Türkler" gibi değerli eserler neşretti.

CEVAP A

40. İngiltere, Fransa ve İtalya temsilcilerinin katıldığı İtalya'nın San Remo kentinde konferans toplandı. (18 - 26 Nisan 1920) Konferansta barış antlaşmasının taslağı görüşüldü. Ayrıca belirlenen barış antlaşmasının şartlarını bildirmek için Paris'e bir Türk heyetinin gelmesi talep edildi. Tefrik Paşa başkanlığında Paris'e giden Türk heyeti 11 Mayıs 1920'de kendilerine sunulan barış şartlarını kabul etmedi. Osmanlı Devleti'ne antlaşmayı kabul ettirmek isteyen İtilaf Devletleri, Yunan Ordusu'nu devreye soktular. Osmanlı devletinin itilaf devletlerine yaptığı daha yumuşak antlaşma taslağı Spa Konferansında ret edilince Yunan birlikleri 22 Haziranda saldırıya geçti. İlerleyen Yunan birlikleri Milne Hattı'nı geçerek Balıkesir, Bursa, Uşak'ı ele geçirdiler. Trakya'dan Tekirdağ'a kadar işgal ettiler. Bursa'nın Yunana işgaline uğraması (20 Temmuz 1920) TBMM milletvekillerini çok üzmüştü. Mustafa Kemal'in isteği üzerine TBMM kürsüsüne "Puşide-i Siyah" adıyla bilinen siyah örtü örtüldü. Bu örtü 11 Ekim 1922'de Bursa'nın kurtarılmasına kadar kürsüde kalmıştır.

CEVAP B

41. I.TBMM'nin açılışı 23 Nisan 1920'den, Cumhuriyet'in ilan edildiği 29 ekim 1923'e kadar beş icra vekilleri heyeti görev yapmıştır. Sırasıyla;
1. icra vekilleri heyeti Mustafa Kemal'in başkanlığında 3 Mayıs 1920 ve 24 Ocak 1921 tarihleri arasında görev alır.
 2. icra vekilleri heyeti Fevzi Çakmak başkanlığında 24 Ocak 1921 ve 19 Mayıs 1921 tarihleri arasında görev alır.
 3. icra vekilleri heyeti yine Fevzi Çakmak başkanlığında 19 Mayıs 1921 ve 9 Temmuz 1922 tarihleri arasında görev alır.
 4. icra vekilleri heyeti Hüseyin Rauf Orbay başkanlığında 12 Temmuz 1922 ve 4 Ağustos 1923 tarihleri arasında görev alır.
 5. icra vekilleri heyeti Ali Fethi Okyar başkanlığında 14 Ağustos 1923 ve 27 Ekim 1923 tarihleri arasında görev alır. Bu aynı zamanda son icra vekilleri heyetidir.

CEVAP E

42. Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra Osmanlı devleti 1914'teki sınırlarına çekilince İngilizlerden aldığı destekle Ermeniler harekete geçerek Kars, Erzurum, Nahçıvan, Van topraklarını ele geçirmişlerdir.
- Ermenilerin Doğu Anadolu'nun tamamını ele geçirmek için harekete geçtiler, sivil halka zulüm ve katliam yaptılar. Bütün bu gelişmeler sırasında Temsil Heyeti Başkanı Mustafa Kemal ve XV. Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir Paşa, Ermeni saldırılarını önlemek için gereken tedbirleri alıyorlardı. Ermenilerle 25 Temmuz 1920 - 5 Eylül 1920 arasında yapılan I. ve II. Oltu muharebelerinde Türk ordusu galip geldi. Ermenilerin barış isteğiyle 3 Aralık 1920'de Ermenistan ile Gümrü Antlaşması yapılmıştır.

CEVAP A

43. İtilaf Devletleri, Sakarya Meydan Muharebesi sonrası 22 Mart 1922'de Paris'te bir konferans düzenleyerek Türkiye ve Yunanistan arasındaki savaşı durdurmaya yönelik ateşkes ve barış önerileri hazırlamışlardır Paris Mukarreratı adı verilen bu görüşmelere TBMM'yi temsilen Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşenk katılmıştır. Ancak Sevr antlaşmasının yumuşatılmış bir taslağının hazırlanması ve itilaf devletlerinin Yunan hükümetini koruma çalışmaları sebebiyle görüşmelerden sonuç çıkmamıştır.

CEVAP D

44. Londra Konferansı'nda istediklerini elde edemeyen İtilaf Devletleri, Osmanlı Devleti ile imzaladıkları Sevr Antlaşması'nı Türkiye Büyük Millet Meclisine kabul ettirmek amacıyla Yunanlıları yeniden saldırıya geçirdiler. TBMM Hükümeti bu sırada bir yanda Pontus çetelerinin saldırıları diğer yanda Koçgiri Aşireti'nin isyanı ile uğraşmak zorundaydı. Türk ordusu daha da güçlendirilmiş Yunan ordusunun ilerleyişini yine İnönü'de durdurdu. Zaman zaman süngü hücumları ile süren şiddetli çarpışmalar 31 Marta kadar devam etti. Ankara'dan Büyük Millet Meclisi muhafız alayı bile cepheye gönderildi. Yunanlılar İnönü'de ikinci defa yenildiler ve Afyon - Bozüyük çizgisine kadar çekildiler. Şeyh Recep isyanı ise 1919'da çıkmıştır.

CEVAP D

45. 1922 yılında Mussolini İtalya'da iktidara gelerek Faşist yönetim kurması sonucu dış politikada değişikliğe giden İtalya, Anadolu'dan toprak talep ederek Akdeniz'deki hâkimiyetini güçlendirmek istemişti. 1925 yılında, Türkiye'nin Musul bölgesini işgale teşebbüs etmesi halinde, İtalya'nın da Anadolu'ya asker çıkaracağına dair söylentiler yayılmıştı. İtalya'nın Arnavutluk'u nüfuzu altına alması, Yugoslavya'da korku uyandırmış ve bu ülke de 1927 yılında Fransa'nın Alman tehlikesine karşı Çekoslovakya ve Romanya ile imzaladığı "Küçük Antant"a katılmıştır. Bu gelişme, Türkiye, Yunanistan ile İtalya arasında 30 Mayıs 1928'de "Tarafsızlık ve Uzlaşma Antlaşması'nın imzalanmasını sağlamıştır.

CEVAP A

46. Son yıllarda yapılan KPSS sınavlarında kronoloji soruları direk gelmese de bu tarzdaki sorular sıkça sorulmaktadır. Bu soru aslında bir kronoloji sorusudur. Montrö Boğazlar Sözleşmesi 20 Temmuz 1936'da imzalanmıştır. Boğazların bu sözleşmede ülkemize bırakıldığını biliyorsak soru kökünde yer alan değildir kelimesinden hareketle şıklardan biri bu tarihten ya sonra olmalı ya da çok önce olmalıdır. Almanların Südet'i işgali 1938'de yani Montrö görüşmeleri sonrasında olmuştur. Diğer şıkların tarihleri şöyledir: Rodos ve On iki adanın İtalya tarafından silahlandırılması (1922), İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi (1935), Almanya'nın Fransa'dan Ren bölgesini ele geçirmesi (1936 Mart), Japonya'nın Milletler Cemiyetinden çekilmesi (1933)

CEVAP E

47. Saltanatın kaldırılması sonrası görevlendirilen Halife Abdülmecid'in yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin iç ve dış politika ilkelerine uymaması ve siyasi otorite olarak hareket etmek istemesi, resmî törenler düzenlemesi ülkede huzursuzluğa neden oldu. Bunun üzerine hilafet makamının kaldırılması için Urfa Mebusu Saffet ve 53 arkadaşı Türkiye Büyük Millet Meclisine önerge verildi. Bu görüşmeler olurken Hintli İsmailiye tarikatı lideri İmam Ağa Han ve Afgan lider Emir Ali'nin bu gelişmelerden memnun olmadıklarıyla ilgili yazdıkları mektuplar Tanin, İktam ve Tasvir-i Efkâr 'da yayınlanmıştır. Bu mektupları yayımlayan gazeteciler İstiklal Mahkemelerinde yargılanmıştır.

CEVAP E

48. Soruda verilen paragrafın tamamlanmış hali şöyledir; 31 Aralık 1930 günü Menemen ilçesi ile Manisa ve Balıkesir'in merkez ilçelerinde 1 Ocak 1931'den itibaren 1 ay süre ile Fahrettin Altay komutasında sıkıyönetim ilan edilmiş ve 1. Kolordu Komutan Vekili General Mustafa Muğlalı başkanlığında bir Divanı Harp kurulmuştur. Suçlulardan bir kısmı idam edilirken bazıları da hapis cezasına çarptırıldılar.

CEVAP C

49. Tarih ÖABT sınavından buna benzer bir soru sorulmuştu. Bu sebeple şıklardaki terimlerin açıklamasını bilmeliyiz.

Materyalizm: Maddecilik, özdekçilik veya materyalizm, her şeyin maddeden oluştuğunu ve bilinç de dâhil olmak üzere bütün görüngülerin maddi etkileşimler sonucu oluştuğunu öne süren, hiçbir metafiziksel kavram kabul etmeyen felsefi kuramıdır.

Makyavelizm: Amaca ulaşmak için her türlü araca başvurmanın uygun olduğu savunan düşüncedir.

Merkantilizm: Değerli madenlerin yeni kıtalardan Avrupa'ya gelişiyle bu zamana kadar zenginlik ölçüsü olan toprak, yerini altın ve gümüşe bırakmasıyla ortaya çıkan ekonomik sistemdir.

Meternik Sistemi: Avusturya kralı Meternik tarafından 1815 Viyana Kongresinde gündeme gelen, Fransız ihtilalinin Avrupa'daki etkilerini ve çıkan isyanları bastırmaya yönelik plandır.

Emperyalizm: Yayılmacılık veya ekspansiyonizm, bir devletin veya ulusun başka devlet veya uluslar üzerinde kendi çıkarları doğrultusunda etkide bulunmaya çalışmasıdır. Kısaca sömürgeciliktir.

CEVAP C

50. Augsburg Barışı Antlaşması, 1555 yılında Luther'in Protestanlık mezhebinin dolaylı olarak, Katolik mezhebinden ayrıldığı antlaşmadır. Barış Antlaşması, Kutsal Roma İmparatoru Charles ve Schmalkaldik Ligi güçleri arasında 25 Eylül 1555 tarihinde Almanya'nın Augsburg şehrinde imzalandı. Bu antlaşmayla Fransa ve Kutsal Roma İmparatorluğu arasında sürmekte olan Schmalkaldik Savaşları sonra erdi. Bu antlaşmayla Alman prenslerinin Luteranizm ve Katoliklik arasında istediklerini seçmelerine olanak tanındı. Ayrıca antlaşma ile birlikte isteyen ailelerin, istedikleri dinin hakim olduğu bölgeye yerleşme hakları olduğu bir dönem başlamış oldu.

CEVAP B

51. 1921 Anayasası savaş şartlarında hazırlandığı için kısa ve ihtiyaçlara cevap vermiyordu. Cumhuriyetin ilanından sonra yapılan yeniliklere destek vermek ve hukuk alanında ihtiyaçlara uygun hareket etmek için yeni anayasa hazırlanmasına karar verildi. 20 Nisan 1924'te yürürlüğe giren 1924 Anayasası, Teşkilatı Esasiye Kanunu'nu ve 1876 Kanun-i Esasi'yi yürürlükten kaldırdı. Polonya ve Fransa anayasalarından yararlanılarak hazırlanmıştır. Anayasa komisyonu sözcüsü Celal Nuri, meclis konuşmasında "kuvvetler birliği" esasına önem verildiğini ve Fransa ile Lehistan anayasalarının incelendiğini söylemekteydi.

CEVAP D

52. 1 Kasım 1928 yılında kabul edilen yeni harf inkılabının başarılı olması için Millet Mekteplerinden önce faaliyet gösteren Halk Dershaneleri teşkilatı ve yönetmeliği revize edilerek ve genişletilerek 1 Ocak 1929'da Millet Mektepleri açılmış ve açılış günü Maarif Bayramı olarak kutlanmıştır.

CEVAP A

53. Halkın yönetime katılması amacıyla yapılan inkılaplar doğrudan Cumhuriyetçilik ve Halkçılıkla ilgilidir. Ayrıca halkın yönetime katılmasını sağlamak amacıyla saltanatın ve halifeliğin kaldırılması gibi inkılaplar da Laiklik ile ilgilidir.

CEVAP E

54. 1929 yılında ABD'nin New York borsasının çökmesi sonucu başlayan ekonomik kriz tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de etkili oldu. Buhranın etkisini kırmak amacıyla aldığımız önlemler arasında I. Beş yıllık kalkınma planının hazırlanması olamaz. Çünkü bu plan 1963-1967 arasında uygulanmıştır. 1929 ekonomik buhranı sebebiyle yürürlüğe giren plan ise I. Beş yıllık sanayi planıdır.

CEVAP D

55. Nasyonal sosyalizm döneminde tehdit altındaki yüzlerce kişi Almanya'dan Türkiye'ye sığınmacı olarak gelmiştir. Almanya tarafından yurttaşlıktan atılanlar veya başka nedenlerle vatansız olanların yurtsuz olarak pasaportlarına damga vurulduğu bilinmektedir. Sığınma talebinde bulunları arasında bilim adamları da olup bunların en ünlüsü Albert Einstein'dır. 17 Eylül 1933'te Ankara'ya, başbakanlığa gönderdiği ve "Sadık hizmetkârınız olmaktan şeref duyuyorum" sözlerinin yer aldığı mektubunda, Hitler'in iktidara gelmesinden sonra Almanya'da çalışmalarına imkân kalmayan değişik meslek gruplarından 40 bilim adamı için, Türkiye'den iş talebinde bulunmuştur.

CEVAP C

56. Guernica, Pablo Picasso tarafından 1937'de yapılan, İspanya İç Savaşı sırasında Nazi Almayasına ait 28 bombardıman uçağının 26 Nisan 1937'de İspanya'daki Guernica şehrini bombalamasını anlatan tablodur.

CEVAP A

57. Bizim Deniz politikasıyla Akdeniz'e hâkim olmak isteyen İtalya, bölgede üstün konumda olan Fransa'ya karşı 1940'da harekete geçti. İtalyanlar Fransa'dan Fas ve Cezayir'i ele geçirince Fransızlar savaş dışı kaldılar. İtalya 1940 Ağustosunda İngiliz ve Fransız Somali'si ile Sudan'a saldırdı ve bu bölgeden İngilizleri çıkarttı. Akdeniz'e kesin hâkim olmak isteyen İtalyanlar bu kolay başarıdan sonra İngilizleri tüm Afrika'dan çıkarabileceklerini düşünüp Süveyş kanalına yöneldiler. Ancak karşı saldırıya geçen İngilizler, beş gün içinde İtalyanları Mısır'dan çıkardıkları gibi Mart 1941'de İtalyan işgalindeki Bingazi'yi ele geçirdiler. İngilizler İtalyanlara karşı 1942'de gerçekleştirilen El Alameyn savaşında İtalyanları mağlup ettiler ve İtalyanları Afrika'da durdurdular. 1943'te İngilizler, ABD'den aldıkları destekle Torch (Meşale) Harekâtını gerçekleştirdiler. Savaşı kaybeden İtalyanlar Afrika'dan çıkarılmışlardır.

CEVAP B

58. Amerikalı Profesör Nicholas J. Spykman, henüz II. Dünya Savaşı devam ederken doğudan da gelebilecek bir SSCB tehlikesine karşı önlem alınması gerektiğini katıldığı Yale Üniversitesindeki konferansta bildirmiştir. Bu önlem doğu olarak adlandırdığı ve İç Hilal Stratejisi dediği Avrasya bölgesindeki devletler arasında işbirliğinin sağlanması ile olabilirdi. Spykman'a göre; İç hilal Avrasya'yı denetler, Avrasya'da dünyayı denetler. Hazırlanan stratejide yer alan devletler: Türkiye, İran, Irak, Doğu Sibirya, Çin, Kore, Pakistan, Hindistan'dır.

CEVAP E

59. Yumuşama döneminde ABD ile SSCB'nin savaşın eşğine geldikleri en önemli gelişmelerden biri de Küba Buhranıdır. Bu olay sonrasında 20 ağustos 1963 tarihinde ABD ile SSCB arasında doğrudan bir kırmızı telefon hattı çekilerek, acil bir kriz durumunda başkanların doğrudan irtibat kurabilmesi ve yanlış anlamaların riskinin önlenmesi amaçlanmıştır.

CEVAP D

60. 26 Eylül 1983 sabahı Rus füze erken uyarı sistemi, sabaha karşı 00:40 sularında SSCB'ye ABD'den gönderilmiş 1 adet kıtasal balistik füze algılandığı uyarısını vermeye başladı. Ancak ana görevi orduya ait füze erken uyarı sistemini izlemek ve herhangi bir saldırı alarmı verildiğinde en hızlı yoldan üstlerini durumdan haberdar etmek olan Stanislav Petrov bu durumun bir bilgisayar hatasından kaynaklandığını düşünerek üstlerine haber vermedi. İlk yanlış alarmın ardından sistem bu sefer ayrıca 4 adet füzenin daha Rusya'ya doğru geldiği uyarısında bulundu. Ancak Petrov tekrar tecrübelerine dayanarak üslerini haberdar etmemiştir. Bu olay sonrası Petrov'un üstleri haklı olmasına rağmen olaydan tamamen Petrov'u sorumlu tutmuşlardır. Kendisi olaydan kısa bir zaman sonra daha az önemli bir göreve atanmış ve bir süre sonra da sağlık sorunlarını bahane göstererek kendi isteği ile emekli olmuştur.

CEVAP E

61. Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 2. Maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır

CEVAP D

62. Değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur.

CEVAP D

63. Historizm

- Tarihi olay ve olguların o günün şartlarına göre incelenmesidir.
- Bu kavramlar bağlama uygun empati arasında bağ kurulabilir.
- Örneğin tarihimizde yaşanan sayısız olayı o dönemin şartlarına göre değerlendirebiliyorsak bu kavrama dair özellik göstermiş oluruz.

CEVAP B

Ünite	Kazanım Sayısı	Süre (Ders)	Oran (%)
1. Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	6	12	16,6
2. Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453)	6	14	19,4
3. Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	3	6	11,1
4. Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	4	10	13,8
5. Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)	7	20	27,9
6. Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	2	2	2,8
7. Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	5	6	8,4
TOPLAM	33	72	100

CEVAP E

65. 6. ÜNİTE: XIX VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT

11.6.1. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerindeki nüfus hareketlerinin siyasi, askerî ve ekonomik sebep ve sonuçlarını açıklar.

A) İmparatorlukların ulus-devletlere dönüşme süreçlerinin beraberlerinde demografik hareketleri getirmesine değinilir.

B) Osmanlı Devleti'nin savaşlar ve siyasi anlaşmalar sonucunda toprak kaybetmesi sonrasında başlayan Türk ve Müslüman ahalinin Anadolu'ya doğru zorunlu göçlerinin sonuçları üzerinde durulur.

CEVAP E

66. Derecelendirme Ölçekleri

Öğrencinin çalışma sırasında istenilen bilgi, beceri, işlem ya da tutumları ne oranda kazandığını tespit etmek için kullanılan araçlardır.

CEVAP D

67. Öğrenmeyi Öğrenme ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlar

- İş ya da kariyer hedefleri için gerekli yeterlilik, bilgi, beceri ve nitelikleri bilme.
- Kendi öğrenme stratejilerini, güçlü ve zayıf yönlerini bilme.

- Eğitim, hizmet içi eğitim, rehberlik, danışmanlık fırsatlarını araştırma.
- Daha sonraki öğrenmeler için gerekli okuryazarlık, matematiksel beceri ve bilgi iletişim teknolojilerini kullanma becerisi edinme ve geliştirme.
- Öğrenmesini ve kariyerini yönetme.
- Öz disiplin ve bağımsız çalışma becerileri edinme.
- Öğrenme sürecinin bir parçası olarak iş birlikli çalışma, heterojen gruplardan faydalanma, öğrendiklerini paylaşma.
- Kendi öğrenmesini ve çalışmasını değerlendirme.
- Gerek duyduğunda nasihat ve bilgi alma.
- Kendisini motive etme ve kendisine güven duyma.
- Problem çözme becerisi geliştirme.
- Engel ya da değişikliklerle baş edebilme.
- Önceki öğrenmelerinden ve deneyimlerinden yararlanma.
- Öğrendiklerini çeşitli hayat durumlarında uygulama.
- Öğrenme fırsatlarını arama ve değerlendirme.

CEVAP B

68. Tarih okuryazarlığının kapsamı

- Geçmişe ilişkin olaylar; tarihi olayların bilinmesi ve kavranması
- Geçmişe dair anlatılanlar; tarihe ilişkin öykülerin anlaşılması
- Araştırma becerileri; kökenlere ait kanıtların (belgelerin, tarihi eserlerin) ve yayınların toplanması analiz edilmesi ve kullanılması.
- Tarihin terminolojisi; tarihsel kavramların ve terimlerin öğrenilmesi
- Bağlantılar kurma;geçmiş ile günümüz hakkında bağlantılar kurma
- Tartışmalar ve tartışmalı konular;halk arasındaki tartışmaların kavranması
- Temsili ifadeler;geçmişin film, drama, görsel sanatlar, müzik, roman, şiirlerin kavranması ve bundan yararlanılması
- Tarihteki ahlaki yargılar; tarih ile ilgili açıklamalarda yer alan ahlaki ve etik konuların kavranması
- Fen bilimleri ile tarihi bağdaştırma;geçmişin incelenmesinde DNA analizleri gibi yöntemlerin önemini bilmesi
- Tarihi açıklamalar;geçmişini açıklamak için tarihle ilgili görüşlerin sentezlerin ve yorumların kullanılması

CEVAP D

69. Tarihsel Empatinin Uygulama Aşamaları (Foster ve Yeager)

1. Tarihsel olayın tanıtımı
2. Tarihsel olayın kronolojik bilgisinin anlatımı
3. Çeşitli tarihsel kanıt ve yorumların analizi
4. Elde edilen bilgilerden yola çıkarak tarihin yeniden canlandırılması

CEVAP D**70. Sözlü tarih aşamaları**

- Konunun seçilmesi
- Kişilerin belirlenmesi
- Soruların hazırlanması
- Görüşmenin yapılması
- Bilgilerin düzenlenmesi
- Rapor yazılması

CEVAP B**71. Öğretim programlarında yer alan "kök değerler" şunlardır:**

- Adalet
- Dostluk
- Dürüstlük
- Öz denetim
- Sabır
- Saygı
- Sevgi
- Sorumluluk
- Vatansızlık
- Yardımseverlik

CEVAP C**72. Tarihsel Empati Anlayışının Düzeyleri**

1. Düzey: Aptal Geçmiş
2. Düzey: Klişe Genellemeler
3. Düzey: Günlük Klişe
4. Düzey: Sınırlı Tarihsel Empati
5. Düzey: Bağlama Uygun Tarihsel Empati

CEVAP B**73. Öğrencilerde Tarihsel Düşünce Gelişimi (Egan)**

- Mitsel (4-9)
- Romantik (9-15)
- Felsefi (15-20)
- İronik (20+)

CEVAP C

74. İkinci alan sınavımızda "Ahilik Kültürü Haftası (8-12 Ekim)" tarih aralığı nokta atışı olarak karşımıza çıkmıştır. Buradan hareketle ilgi resmi gazete de yayınlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi ekte sunulmuştur. Bu çizelge de "15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü" yer almış olup "Ders yılının başladığı 2. hafta içerisinde anma programları uygulanır." İfadesi ile örgün dönemde ama programları düzenlenmesi kayıt altına alınmıştır.

CEVAP B**75. Forum**

- Demokratik katılımın en etkili olduğu tartışmadır.
- Dinleyiciler aktiftir.
- Yaş, sosyal konum, siyasi görüş gibi her açıdan çeşitlilik gösteren katılımcı kitleye gerçekleşir.
- Konuşmacıyla – dinleyici arasındaki ayrım ortadan kalkmıştır.
- Tüm katılımcılar fikirlerini ifade imkanına sahiptir.

CEVAP C